

Startside>Find en advokat eller anden juridisk fagperson>**Find en ekspert**

Find en ekspert

Tjekket

I. Lister og registre over sagkyndige

Der findes en officiel liste over sagkyndige i Tjekket.

Listen over sagkyndige offentliggøres i overensstemmelse med artikel 15 i loven om sagkyndige og ekspert- og ekspertisecentre og -institutter (lov nr. 254/2019 Sml., i det følgende benævnt "lov om sagkyndige"), der er gennemført ved justitsministeriets gennemførelsesdekret af 26. november 2020 (nr. 503/2020 Sml.).

Listen over sagkyndige kan findes [her](#). Listen omfatter også ekspertisecentre og -institutter, som er kvalificerede til at virke som sagkyndige.

Justitsministeriet sørger for, at listen over sagkyndige holdes ajourført.

I henhold til artikel 5, stk. 1, i loven om sagkyndige (lov nr. 254/2019 Sml.), der er gennemført ved gennemførelsesdekret nr. 503/2020 Sml., skal en sagkyndig opfylde følgende kriterier for at blive optaget på denne liste:

Vedkommendes hjemsted, faste bopæl, kontaktadresse eller bopæl skal, hvis der er tale om en udlænding, befinde sig på Tjekkiets område.

Vedkommende skal have opnået et relevant uddannelsesniveau (universitetsgrad, hvis det er muligt, ellers det højest mulige uddannelsesniveau).

Vedkommende skal have mindst fem års aktiv erhvervs erfaring inden for det pågældende område og den pågældende sektor.

Vedkommende skal have erhvervet en supplerende specialuddannelse eller et kompetencebevis (for de områder og sektorer, der er anført i bilag 2 til gennemførelsesdekret nr. 505/2020 Sml.).

Vedkommende er juridisk kompetent (har fuld rets- og handleevne).

Vedkommende er ikke blevet dømt i retten (den sagkyndige er en person, der ikke er blevet dømt for en strafbar handling, der er begået forsætligt eller uagtsomt i forbindelse med anvendelsen af sin sagkundskab eller udøvelse af iværksætteri, medmindre denne dom ikke er indført i strafferegistret, og den pågældende person derfor ikke anses for at være blevet dømt).

Vedkommende er i besiddelse af det nødvendige materiel og tekniske udstyr.

Vedkommende skal have bestået en adgangseksamen, der afholdes af justitsministeriet.

Vedkommende er ikke gået konkurs.

Vedkommendes autorisation til at udøve virksomhed som sagkyndig er ikke blevet inddraget i løbet af de seneste fem år på grund af alvorlige eller gentagne overtrædelser af hans eller hendes forpligtelser.

I løbet af de seneste tre år har vedkommende ikke modtaget en bøde på 100 000 CZK eller derover for nogen af de lovovertrædelser, der er anført i lov om sagkyndige.

Udøvelsen af en sagkyndigs eller et ekspertinstituts virksomhed kræver overholdelse af de særlige betingelser, der er fastsat i artikel 6 og 7 i lov om sagkyndige.

For at blive optaget på listen over sagkyndige skal den sagkyndige aflægge ed. Eden lyder som følger: "Jeg forpligter mig til at overholde alle retlige bestemmelser i mine aktiviteter som sagkyndig, udføre mine opgaver som sagkyndig på ære og samvittighed i fuld uafhængighed og uvildighed, fuldt ud udnytte al min viden og sikre, at den holdes opdateret, samt at bevare fortroligheden af de faktiske omstændigheder, som jeg får kendskab til under mit arbejde som sagkyndig".

For at blive optaget på listen skal den sagkyndige indgive en ansøgning til justitsministeriet.

Den sagkyndige er ikke forpligtet til at underskrive en adfærdskodeks eller en etisk kodeks for at blive optaget på listen.

Sagkyndige kan fjernes fra listen af følgende grunde:

hvis den sagkyndige dør, eller ekspertisecentret eller -instituttet opløses

hvis der afgives en erklæring om, at den sagkyndiges aktiviteter er ophørt.

hvis en afgørelse om at inddrage tilladelsen til at udføre virksomhed som sagkyndig træder i kraft.

Bortfald af retten til at udøve virksomhed som sagkyndig efter ministeriets inddragelse af tilladelsen er reguleret i artikel 14, stk. 1, i lov om sagkyndige. Dette gælder i tilfælde, hvor den sagkyndige ikke længere opfylder betingelserne for udnævnelse, hvis den sagkyndige ikke har fremlagt dokumentation for lovpligtig ansvarsforsikring, hvis den sagkyndige ikke har været i stand til at udøve sin virksomhed i en lang periode af helbredsmæssige, faglige eller andre alvorlige årsager, hvis den sagkyndige er inaktiv af andre grunde (dvs. at den sagkyndige ikke har afgivet mere end tre sagkyndige erklæringer inden for de seneste fem år), eller hvis den sagkyndige groft eller gentagne gange har undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til loven om sagkyndige.

Listen over sagkyndige ajourføres regelmæssigt af justitsministeriet.

Du kan finde en sagkyndig ved hjælp af [et søgeværktøj](#). Dette søgeværktøj omfatter alle sagkyndige og ekspertisecentre og -institutter.

De sagkyndige opføres på listen efter område, sektor eller eventuelt speciale. I øjeblikket indeholder loven om sagkyndige 52 hovedekspertiseområder.

Listen over ekspertiseområder inden for de forskellige fagområder findes i bilag 1 til gennemførelsesdekret nr. 505/2020 Sml.

Den sagkyndige skal registrere oplysningerne vedrørende sin virksomhed som sagkyndig elektronisk i et register over sagkyndige, der kan tilgås pr. distance, og som forvaltes af justitsministeriet.

II. Sagkyndiges kvalifikationer

Kun personer, der har opnået det krævede uddannelsesniveau og en aktiv erhvervs erfaring af en vis varighed inden for deres specialiseringsområde og aktivitet, kan udnævnes som sagkyndige. Sagkyndige behøver ikke nødvendigvis være medlemmer af en faglig organisation af sagkyndige for at kunne udøve deres virksomhed som sagkyndig.

Visse discipliner og ekspertiseområder kræver imidlertid, at de har opnået et kompetencebevis udstedt af en faglig sammenslutning, der er oprettet i medfør af en lov, og med obligatorisk medlemskab, for at kunne udføre nogle af ekspertiseaktiviteterne, f.eks. inden for bygge- og anlægssektoren (i overensstemmelse med bilag 2 til gennemførelsesdekret nr. 505/2020 Sml.).

De sagkyndige skal holde deres viden ved lige eller udbygge den. Justitsministeriet medvirker til uddannelse af og faglig støtte til sagkyndige.

III. Honorar til sagkyndige

Honoraret til sagkyndige reguleres enten af en kontrakt, der indgås mellem den sagkyndige og ordregiveren, eller af lov om sagkyndige og dennes gennemførelsesdekret nr. 504/2020 Sml. om honorarer til sagkyndige.

Der er visse begrænsninger med hensyn til honoraret til sagkyndige. Hvis ordregiveren for ekspertudtalelsen er en offentlig myndighed (en domstol, en administrativ myndighed osv.), er et kontraktligt honorar udelukket.

Ud over et honorar har den sagkyndige ret til godtgørelse af sine erhvervsmæssige udgifter og til godtgørelse for den tid, vedkommende har brugt, herunder den tid, der er brugt på at rejse til et andet sted end den sagkyndiges normale arbejdsplads.

Sagkyndige, der er udpeget af en domstol, kan modtage forskud på honorarer.

Forpligtelsen til at betale honorar til sagkyndige er underlagt følgende regler:

Civile sager

Sagsomkostningerne omfatter et honorar til sagkyndige. Hver part bærer sine egne og sine repræsentanters omkostninger. Retten godtgør udgifter, der er afholdt af den vindende part for at udøve eller forsvare sine rettigheder over for den tabende part. Hvis parten kun delvist vinder sagen, deler retten godtgørelsen af omkostningerne ligeligt eller fastslår, at ingen af parterne har ret til godtgørelse. Afhængigt af sagens udfald kan staten være berettiget til, at sagens parter godtgør de af staten afholdte omkostninger, hvis disse omkostninger ikke anses for at være fritaget for retsafgifter.

Straffesager

De omkostninger, der er nødvendige for at føre straffesager, herunder fuldbyrdelsesproceduren, afholdes af staten. Hvis en sagsøgt endeligt kendes skyldig, er han forpligtet til at godtgøre staten disse udgifter i form af et fast beløb, herunder i tilfælde hvor der er anmodet om en udtalelse fra en sagkyndig under sagen. Omkostninger, der overstiger dette faste beløb, afholdes fuldt ud af staten. Bortset fra undtagelsestilfælde afholder staten ikke udgifterne til en udtalelse fra en sagkyndig, som den ikke har anmodet om.

IV. Sagkyndiges ansvar

I henhold til loven om sagkyndige er en sagkyndig ansvarlig for de lovovertrædelser, vedkommende har begået (artikel 39), eller for en mulig lovovertrædelse i form af falske vidneudsagn og ekspertudtalelser, hvis en sagkyndig erklæring er fejlagtig, groft fordrejet eller ufuldstændig (artikel 346 i lov nr. 40/2009 Sml., straffeloven).

Loven om sagkyndige fastsætter også et særligt civilretligt ansvar for sagkyndige. Den sagkyndige er forpligtet til at erstatte skader, som vedkommende måtte have forvoldt i forbindelse med sit arbejde. Den sagkyndige fritages dog for ansvar, hvis vedkommende beviser, at skaden ikke kunne have været undgået, selv om den sagkyndige havde gjort alt, hvad der med rimelighed kunne kræves for at forhindre skaden.

Der er ikke nogen lovbestemt grænse for sagkyndiges ansvar.

Den obligatoriske erhvervsforsikring dækker sagkyndiges ansvar for skader, der måtte opstå som følge af udførelsen af deres virke som sagkyndig.

V. Yderligere oplysninger om proceduren for sagkyndig bistand

De vigtigste lovbestemmelser, der finder anvendelse på juridiske sagkyndiges aktiviteter i Tjekkiet, er lov nr. 254/2019 sml. om sagkyndige, ekspertise- og ekspertcentre og -institutter, lov nr. 99/1963 sml., den civile retsplejelov, lov nr. 141/1961 Sml. om strafferetsplejeloven (strafferetsplejeloven) og lov nr. 500/2004 Sml., forvaltningsprocesloven.

De generelle regler for offentlige myndigheders udpegelse af en sagkyndig med henblik på sager ved civile domstole, strafferetlige domstole eller forvaltningsdomstole er de samme.

Kun personer, der er bemyndiget hertil, har ret til at udpege en sagkyndig eller et ekspertisecenter eller -institut.

I det tjekkiske retssystem skelnes der ikke mellem juridiske sagkyndige, tekniske eller juridiske eksperter eller andre typer eksperter.

Der er i alt 6 000 registrerede sagkyndige.

1. Udpegelse af sagkyndige

En sagkyndig kan udpeges af en domstol, en anden offentlig myndighed eller af sagens parter.

I sager ved de civile domstole og forvaltningsdomstolene er det ikke muligt at udpege en sagkyndig, før sagen er begyndt.

I straffesager bestemmer strafferetsplejelovens artikel 105, stk. 1, følgende: Hvis belysning af de faktiske omstændigheder i en straffesag kræver ekspertviden, anmoder den myndighed, der varetager behandlingen af straffesagen, om en sagkyndig erklæring. Hvis denne fremgangsmåde ikke er tilstrækkelig grundet emnets kompleksitet, udpeges en sagkyndig af den myndighed, der varetager behandlingen af straffesagen. Indledningsvist udpeger den myndighed, der er involveret i straffesagen (en politibetjent, en anklager), en sagkyndig, hvis vedkommende finder, at en sagkyndig udtalelse er nødvendig for at træffe afgørelse om sagens videre forløb, eller anklageren, hvis sagen er blevet henvist til yderligere efterforskning, eller retspræsidenten, når sagen indbringes for en domstol. Udpegelsen af en sagkyndig vil blive meddelt den person, der er genstand for efterforskningen, og, i forbindelse med en retssag, til anklageren. Andre personer vil blive underrettet om udpegelsen af en sagkyndig, hvis det vurderes, at sådanne personer vil skulle give den sagkyndige adgang til et bestemt sted eller på anden måde bidrage til at lette den sagkyndiges arbejde.

1.a Rettens udpegelse

En domstol kan udpege en sagkyndig, når den ikke har den nødvendige specialviden i en given sag. Der er også civil- og strafferetlige situationer, som gør det obligatorisk at udpege en sagkyndig (nogle af disse situationer er også afledt af retspraksis). Sagkyndige kan udpeges til forundersøgelser- eller forundersøgelsesprocedurer.

Lov nr. 141/1961 Sml. om strafferetsplejeloven — strafferetsplejelovens artikel 105, stk. 1, fastslår: Hvis belysning af de faktiske omstændigheder i en straffesag kræver ekspertviden, anmoder den myndighed, der varetager behandlingen af straffesagen, om en sagkyndig erklæring. Hvis denne fremgangsmåde ikke er tilstrækkelig grundet emnets kompleksitet, udpeges en sagkyndig af den myndighed, der varetager behandlingen af straffesagen. Der er ingen grundlæggende forskel mellem udpegelsen af en sagkyndig med henblik på en retssag ved en civil-, straffe- eller forvaltningsdomstol. Juridiske sagkyndige har en retlig forpligtelse til at indberette enhver interessekonflikt.

Når sagkyndige udpeges af en domstol, skal retten vælge dem fra listen over sagkyndige. Hvis omstændighederne ikke er til hinder herfor, udpeger retten en sagkyndig med hjemsted eller en kontaktadresse i den regionale domstols retskreds, hvor den pågældende ret har hjemsted eller kontor. Hvis der ikke findes sagkyndige på listen over sagkyndige, eller hvis ingen juridisk sagkyndig på denne liste kan afgive den ønskede sagkyndige erklæring, kan retten undtagelsesvist udpege en anden person, der ikke er opført på listen over sagkyndige, som *ad hoc-sagkyndig* (artikel 26 i lov om sagkyndige) til at afgive en sagkyndig erklæring.

1.b Parternes udpegelse

Sagens parter kan udpege en sagkyndig, når de ønsker det. En sagkyndig erklæring, der er udarbejdet af en sagkyndig (registreret i det nationale offentlige register), som er udpeget af en part, har samme autoritet som en sagkyndig, der er udpeget af en domstol. En sådan sagkyndig erklæring skal imidlertid indeholde en påtegning fra den sagkyndige, hvorefter det fremgår, at vedkommende er bekendt med konsekvenserne af bevidst falske sagkyndige erklæringer (artikel 127 i den civile retsplejelov, artikel 110 i strafferetsplejeloven).

Parterne er ikke forpligtet til at følge en bestemt procedure for udpegelse af en sagkyndig. Det skal imidlertid fremgå af den sagkyndige erklæring, om den sagkyndige aflønnes på grundlag af kontraktmæssige honorarer, og disse honorarer må ikke afhænge af resultatet af den sagkyndiges arbejde.

Den samme sagkyndige kan ikke udpeges samtidig af begge parter i samme sag ved en domstol.

Retten kan ikke pålægge begge parter at udpege den samme sagkyndige (f.eks. i sager om krav af lav værdi eller fremskyndede procedurer) i stedet for at udpege deres egen sagkyndige.

Sagens parter skal give den sagkyndige detaljerede instrukser og de spørgsmål, som vedkommende skal besvare.

2. Sagsforløb

2.a Civile sager

Hvis retten er i tvivl om rigtigheden af den sagkyndiges erklæring, eller hvis erklæringen er uklar eller ufuldstændig, skal den sagkyndige anmodes om at præcisere eller supplere sin erklæring. Hvis det forventede resultat ikke foreligger, får retten den sagkyndige erklæring undersøgt af en anden sagkyndig. Sagkyndige er normalt genstand for en kontradiktorisk forhandling under retssagen.

Domstolen er ikke bundet af den sagkyndiges erklæring. Den sagkyndiges erklæring tillægges samme betydning som enhver anden dokumentation.

Dommeren skal foretage en objektiv undersøgelse heraf i forhold til andre beviser. Der er ingen formodning om nøjagtigheden af erklæringen fra den af retten udpegede sagkyndige. En erklæring, der er udarbejdet af en sagkyndig, som er udpeget af en part i sagen, har samme værdi som en erklæring udarbejdet af en sagkyndig, der er udpeget af retten.

Sagens parter kan gøre indsigelse mod den sagkyndige erklæring.

Der findes ingen procedure for at mødes med sagkyndige før retsmødet eller for at underkaste dem en kontradiktorisk afhøring før retsmødet med henblik på at begrænse spørgsmålenes rækkevidde og hjælpe retten med at forstå meningsforskelle. De sagkyndige må gerne være i kontakt med parterne under sagens behandling, men må ikke afgive en udtalelse, så længe dette kan rejse tvivl om deres upartiskhed.

Så snart den sagkyndige får kendskab til forhold, som kan udelukke vedkommende, skal den sagkyndige straks underrette den part, der har bestilt ekspertbistanden, herom. Den samme forpligtelse påhviler parterne. Beslutningen om at udelukke en sagkyndig træffes af den myndighed, der har udpeget den pågældende.

Parterne er forpligtede til at samarbejde med sagkyndige. I nogle tilfælde opfordres sagens parter til at underkaste sig en sagkyndig undersøgelse eller besvare spørgsmål fra en sagkyndig.

Den sagkyndige er navnlig ikke forpligtet til at afholde møder med parterne for at indhente deres bemærkninger.

1. Sagkyndig erklæring

Enhver sagkyndig erklæring skal være fuldstændig, sandfærdig og kontrollerbar. De formelle krav til en sagkyndig erklæring er fastsat i artikel 27 og 28 i lov om sagkyndige (nr. 254/2019 Sml.) og gennemførelsesdekret nr. 503/2020 Sml.

Elementer i en sagkyndig erklæring:

forside

redegørelse for de faktiske omstændigheder

liste over anvendte dokumenter

fremlægning af ekspertisen

faglig vurdering

begrundelse, der gør det muligt at foretage en efterfølgende prøvelse heraf

konklusion

bilag

den sagkyndiges påtegning

den sagkyndiges stempel

underskrift (kvalificeret elektronisk signatur i tilfælde af en sagkyndig erklæring indsendt i elektronisk form).

Sagkyndige skal ikke afgive en foreløbig erklæring.

Sagkyndige er ikke forpligtet til i deres erklæring at behandle parternes argumenter uden for rammerne af rettens instrukser.

Sagkyndige skal udføre deres aktiviteter som sagkyndige personligt og udelukkende inden for det område og, hvor det er relevant, den specialisering, som de er godkendt til, med faglig omhu, uafhængighed og upartiskhed og inden for aftalte eller fastsatte frister. Sagkyndige kan ansætte en konsulent til at vurdere sekundære spørgsmål med samtykke fra den sagkyndiges ordregiver.

Den sagkyndige er underlagt tavshedspligt i forbindelse med udførelsen af sine aktiviteter.

En sagkyndig kan kun nægte at fremlægge en sagkyndig erklæring af de grunde, der er opregnet i loven (artikel 19 i lov om sagkyndige).

Generelt afgiver sagkyndige deres udtalelser skriftligt. Loven foreskriver, at den sagkyndige med ordregiverens samtykke kan fremsende den sagkyndige erklæring elektronisk eller mundtligt.

Den sagkyndige kan anmodes om at bekræfte, supplere eller uddybe sin erklæring for retten.

2. Retsmødet

Den sagkyndige skal deltage i det indledende retsmøde efter indkaldelse fra retten.

Den sagkyndige skal også give møde under den mundtlige forhandling for at besvare de spørgsmål, som dommeren og parterne har stillet, hvis den pågældende er indkaldt med henblik herpå.

Sagkyndige er normalt genstand for en kontradiktorisk forhandling under retssagen.

De oplysninger, der er fremlagt her, blev indsamlet under "Find an Expert"-projektet fra kontaktpersoner i de enkelte lande udvalgt af Det Europæiske Ekspertise- og Ekspertinstitut – EEEI.

Sidste opdatering: 08/09/2023

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.